

kan være i Tvivl om, at det er bedre at faa den fastsat ved en Lov, ligesom det er sket i vort Broderland Norge, hvor den har eksisteret i en Række af Aar, end at faa den effektueret ved Hjælp af Fagforeningernes Fordringer, thi der er ganske vist en praktisk Forskel mellem, om Arbejdernes Fordringer blive gennemførte ved Fagforeningernes Optræden, eller de paa Grund af deres Rimelighed og Billighed gennemføres i Henhold til en bestaaende social Lovgivning. Jeg vil i denne Forbindelse sige til det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds (N. Christensen), som talte om nogle Spritarbejdere, der arbejdede i et efter hans Beskrivelse unaturlig stort Antal Timer og gjorde det endnu paa samme Maade, som da det ærede Medlem klagede derover under Valgkampen i Aaret 1895, at jeg ganske vist undersøgte den Sag den Gang og var hos Fabrikkens Bestyrelse, men jeg fik der en Fremstilling, der meget væsentlig afveg fra den, jeg fra den anden Side havde faaet med Hensyn til Arbejdstidens Længde og ganske særlig med Hensyn til Beskaffenheden af det Arbejde, de paagældende udførte. De havde nemlig Vagt og arbejdede ikke, fik Ekstrabetaling og vare veltilfredse. Men hvorledes det nu ogsaa forholder sig dermed, maa jeg sige, at det stiller sig saaledes for mig, at hvis voksne, mandlige Arbejdere, der ere Medlemmer af de Fagforeninger, som atter ere Led af de samvirkende Fagforbund, arbejde 18 Timer i Døgnet mod deres Vilje, da er det nærmest en Skandale for de samvirkende Fagforbund. Det er under vore Arbejdsforhold en Sag, som Lovgivningsmagten ikke behøver at beskæftige sig med, men rolig kan lade ligge, navnlig efter den Magtudfoldelse fra Arbejdernes Side, vi have haft for Øje, og efter deres egne offentlige Udtalelser om deres uhyre Magt. Vi se jo daglig og bestandig oftere, at der ikke bliver arbejdet her i Kjøbenhavn, hvor der er noget ordentligt at fortjene for Arbejderne, paa Grund af de samvirkende Fagforbunds Mellekomst og Forbud derimod. Og naar de samvirkende Fagforbund kunne forbyde Folk at arbejde i det Omfang, hvori de virkelig forbyde det, tænker jeg ogsaa, at det kan lykkes dem at forbyde Arbejderne paa den paagældende Spritfabrik at arbejde længer, end de Herrer bestemme, at de maa arbejde. Jeg vil i alt Fald ikke beskæftige mig oftere hverken med Arbejderne paa Spritfabrikkerne i Aalborg eller overhovedet med Arbejdere, som ere Medlemmer af de

samvirkende Fagforbund, eftersom jeg ganske deler det ærede Medlem for Odense's Mening, at de ere fuldstændig vel i Stand til baade at hjælpe sig selv og til — paa en mindre behagelig Maade — at genere os andre. Jeg synes i alt Fald, at Magten misbruges ikke saa lidt i den sidste Tid. De Herrer sige jo selv, at de kunne standse Byens Handel, at de kunne nægte Befolkningen Belysning og Varme, Klæder og Brød, kort sagt, nægte os, hvad de ville — og det maa vi delvis i alt Fald erkende — men der er da ikke megen Anledning for os til at komme de enkelte Arbejdere til Hjælp ved Lovgivningen, de have jo deres Organisationer, som ere saa mægtige, at støtte sig til. At Cementarbejderne i Aalborg gerne ville lade være at arbejde om Natten, henfører jeg til samme Kategori. Ville de ikke arbejde om Natten, kunne de lade være, jeg kender ingen Magt, der kan tvinge Cementarbejderne i Aalborg til at arbejde om Natten. I alt Fald faar jeg, naar jeg læser „Socialdemokraten“ det Indtryk, at der ikke er noget Fagforeningsmedlem, som, hvis han overhovedet arbejder, arbejder længer, end han selv har Lyst til. Der er under disse Omstændigheder ikke Anledning for Lovgivningsmagten til at gribe ind for de voksne mandlige Arbejders Arbejdstids Vedkommende. I den Henseende er det ærede Medlem for Odense og jeg saa fuldstændig enige.

Derimod ere vi vedblivende ret uenige, naar det ærede Medlem mener, at hvis vi ved Lov bestemme for Kvindernes Vedkommende, at de ikke maa arbejde længere end 12 Timer og ikke maa arbejde om Natten, nødes vi til ogsaa at indrømme Kravet om en lovbestemt, særlig en 8 Timers Normalarbejdsdag for de voksne, mandlige Arbejdere. Det er en Smule mistrøstende at høre, naar man ved, at i de sidste 30 Aar er Bevægelsen paa hele Fabriklovgivningens Omraade gaaet i Retning af mere og mere at inddrage Kvinden, og at det er sket i alle de store Lande, uden at man har hørt, at af den Grund den 8 Timers Arbejdsdag har faaet nogen som helst Chance eller er bleven bragt frem blot i den allerfjerneste Forbindelse med Spørgsmaalet om Kvindearbejdet. Med dette for Øje er det lidt mistrøstende at faa det modsatte at høre og ganske særlig at faa det at høre fra en efter min Mening dog saa fremskridtsvenlig og forstaaende Side, som det ærede Medlem for Odense repræsenterer. Nej, der er saavist i den Henseende ikke noget at frygte. Et er at forbyde en Kvinde et